

otrokom prijatelj, učitelj in voditelj.

(Priloga Vrtcu.)

Št. 9.

Ljubljana, dné 1. septembra 1899. VII. tečaj.

Nebeška lestvica.

IX. Pravičnost.

ravičnost je tista čednost, po kateri smo pripravljeni, dati vsakemu, kar smo mu dolžni. Največ smo dolžni Bogu, od katerega imamo vse; njega moramo častiti, ljubiti in mu služiti. V pravičnosti se zlasti odlikuje oni, ki natančno izpolnjuje božje in cerkvene zapovedi. Mnogo mlačnih kristijanov pozabi na to najimenitnejšo dolžnost.

1. Pred več leti je prišel v neko vas na Francoskem oče kapucin, da bi imel ondi misijon. Par dnij, preden se je začelo sv. opravilo, je šel nekda v cerkev, ondi molil in si potem ogledal tudi pokopališče. Tedaj se mu pridruži star upokojen *general*, ki je bival v oni

vasi, in ga nagovori: „Častiti oče, delate gotovo bojni načrt za prihodnji teden.“ „Prosil sem ravno kar božjega blagoslova“, meni misijonar. „Vi gospod ste gotovo oni general, o katerem mi je pravil gospod župnik, da biva v tukajšnji župniji. V koliko bitkah ste bili?“ — „V štirindvajsetih bitkah sem se boril za cesarja Napoleona“, odgovori ponosno stari vojak. „Kdo je večji gospod, Kristus ali Napoleon?“ nenadno praša kapucin. „Kako morete to vprašati? Kristus je Kralj vseh kraljev!“ „Dobro! Kolikokrat ste se pa že borili za Kristusa?“ „Častiti oče“, reče general po kratkem molku, „dobro ste me zadeli. Spoznam, da nisem bil dosedaj v vrstah bojevalcev za Kristusa, da nisem zanj — rekel bi — nič storil. Treba bode to popraviti. Ali vas smem jutri obiskati?“

Kapucin z veseljem povabi generala k sebi za drugi dan. General je prišel, opravil dobro spoved in naslednji dan šel v pričo vseh vernikov, odičen z vsemi svojimi vojaškimi častnimi znamenji, k sv. obhajilu. Po maši je zopet poiskal očeta kapucina, se mu lepo zahvalil in obljubil vsej občini s svojim življenjem dati lep zgled, da popravi to, kar je dosedaj zamudil.

2. Veliko bolj popoln, kakor oni, ki se šele v starosti začne odlikovati v čednosti pravičnosti, je pa oni, ki vedno zvesto Bogu služi, ki se zlasti nikdar ne sramuje svoje vere.

Učenec višje vojaške šole je našel na tleh šolske sobane molek. Zasmehovaje ga pokaže tovarišem in vsklikne: „Poglejte, kaj sem našel!“ Bilo je to ravno pred glavno skušnjo. Zdaj vstopijo gospodje, ki so učence izpraševali; najvišji teh gospodov je bil star maršal. Izmed vseh učencev se je najbolj odlikoval neki *mladenič Alfons*, ki je bil tudi po svojem postavnem vedenju načelniku posebno všeč. Ko je bila skušnja končana, zopet vstane oni predrznež, ki je poprej našel molek, in zaničljivo popraša: „Kdo je izgubil rožni venec?“ Oni učenec, ki je preje pri skušnji najbolj odgovarjal, stopi sedaj pogumno in brez strahu pred drznega tovariša in reče: „Molek je moj; rajna mati so mi ga izročili na smrtni postelji. Obljubil sem jim, da ga bom skrbno varoval in vsak dan molil nanj sv. rožni

venec.“ — Vse to je zvedel tudi maršal, ki je mladeniča prej izpraševal. Ko ga zopet vidi, mu reče: „Mladi prijatelj, častitam vam, da ste zastran svojega moleka pokazali ravno tako plemenito pogumnost, kakor ste se odlikovali s svojimi odgovori. Izpolnjujte vedno tako zvesto svoje dolžnosti, in vsi ljudje vas bodo čislali.“ Te besede so se tudi uresničile; Alfonz je postal odličen vojak in vrl junak.

3. Otrok, ki izpolnjuje dolžnosti do Boga, bo tudi izpolnjeval dolžnosti, ki jih ima do svojega bližnjega. Tak otrok bo za vsako dobroto hvaležen; govoril bo vselej resnico; v potrebi bo rad pomagal svojemu bližnjemu, ako mu je le mogoče. Vse te čednosti izvirajo iz čednosti pravičnosti. Zlasti bo pa tak otrok hvaležen in poslušen svojim starišem. Ker pa ubogljive in hvaležne otroke poplačuje Bog na tem in onem svetu, zato se, ljubi otrok, posebno potruj, da se odlikuješ v teh čednostih. Tudi ljudje posebno ljubijo takega otroka.

Ubog deček je jokal pred vratmi papeževega poslopja, ko so sv. oče Pij IX. ravno hoteli stopiti v kočijo; straže hočejo odpoditi otroka, pa on neprestano prosi, da bi ga pustili pred sv. očeta, ker so njegovi stariši v tako silni potrebi. Straže povedó to sv. očetu. Pij IX. ukažejo otroka pred se pripeljati in ga vprašajo, zakaj joka. Otrok pripoveduje, da so mu očeta odpekljali v ječo, ker niso mogli plačati dolga. Sv. oče niso imeli pri sebi toliko denarja, da bi pomagali otroku; zato se vrnejo v stanovanje po denar in ga dajo dečku, da bo rešil očeta.

Tako so sv. oče poplačali dobrega in hvaležnega otroka.

Al. Stroj.

N o ž. 2

Stari oče je sedel v sobi na klopi in gledal s smehljajočim se obrazom svoje unuke, ki so se igrali okoli njega. Postavljali so na stol posteljico, omarico, celo mizico — hoteli so si napraviti sobo.

„Miha, ti si mi ukradel papirček, iz katerega sem hotel napraviti preprogo!“ zavpije debeloglavi Mirko.

„Ne, jaz ga še videl nisem“, odgovori Miha otožno. „Še nikomur nisem ničesar ukradel, pa tudi ne tebi papirčka.“

„Nikari se kregati“, reče pomirljivo ded. „Jaz menim, da bi ne bilo vredno greha delati zavoljo navadnega papirčka. Ako si mu ti, Miha, res ukradel papirček, vrni mu ga. Ako bodete pridni, vam povem, kako sem jaz prvič in zadnjič kradel. Dasi tudi je majhna stvar, človeka vendar vest peče.“

„Saj smo vedno, kedar pripovedujete“, kličejo poredneži vsi hkrati. Na papirček so hipoma pozabili.

Ded se nasmehne, ozre okoli, so li res vsi mirni, ter začne:

„Bil sem v drugem razredu ljudske šole. Nož, katerega je imel Vrabčev Janko, mi je pil zelo všeč. Večkrat sem poželjivo pogledoval po njem. Imel je bele, koščene platnice ter dve ostri, bliščeči se klini. Nekoč, ko je robec iz žepa potegnil, mu pade slučajno tudi nož na tla. On ni ničesar slišal. Jaz hitro okoli pogledam, ali me kdo opazuje. Nihče. Poberem ga, vtaknem v žep in se s součenci tudi naprej razgovarjam, kakor da bi se ne bilo nič zgodilo. Moje veselje je bilo veliko, ko sem dobil reč, po kateri sem toliko hrepenel. Vendar mi je vest očitala, da nisem prav storil, ko sem pobral nož. Toda meni je bilo več za to, da ne bi tega nihče zvedel, kakor za vest. Potolažil sem jo s tem, da Janko kakor popoldne, tako tudi drugi dan ni zapazil, da mu je nož izginil.“

Crez nekoliko dnij pa Janko reče, da mu je moral nekdo ukrasti nož, zakaj doma je vse preiskal, pa ga vendar ni našel. Grozil je, da pojde učitelju zatožiti, ako mu ga ne vrne. Mene je strah bilo, da ne bi Janko res šel zatožiti, jaz pa sem bil prepričan, da, če bi za-

tožil, bi me takoj vsakdo spoznal, da sem ga jaz ukradel. Že sem menil Janku nož nazaj dati in ga odpuščanja prositi, toda bilo me je sram.

Ko so se nekoč pred uro prepirali zavaljo noža, stopi v sobo učitelj ter vpraša, kaj imajo, da se prepirajo.

„Vrabčev Janko nas dolži, da smo mu mi nož ukradli“, reče učitelju prvi odličnjak.

„Če je tako“, reče učitelj resno, „pričakujem od vsakega izmed vas, da bo toliko pošten in bo vrnil Janku nož ter ne delal celemu razredu sramote. Jaz sicer sedaj nočem preiskavati, kdo da ga je ukradel, vendar pa, ako do jutri Janko ne dobi noža nazaj, se poprimem tega z vso resnostjo in, ako katerega najdem, da je res nož ukradel, ne uide sramotni kazni.“

Ta dan sem bil v šoli ves čas zmeden. Nisem mogel poslušati, kar so učitelj razlagali, vedno mi je nož blodil po glavi.

Drugo jutro vpraša učitelj Janka, je li dobil nož nazaj. Odgovori, da ga ni in poprosi učitelja, naj bi ne iskal, kdo da ga je ukradel, ker je tudi prav lahko mogoče, da ga je kje izgubil. Toda učitelj ni bil s tem zadovoljen, ampak začne kar po vrsti po klopeh izpraševati vsakega, mu je li kaj znanega o nožu. Vsakdo se je izgovarjal ali, da ga ni nič videl ali, da niti ne ve, kakšen je, ali s sploh kakim izgovorom. Meni je bilo ta čas, kakor bi me kuhali. Vedno me je pot oblival, ko pa je učitelj do mene prišel, sem rekel, da Jankovega noža niti videl nikdar nisem.

Končno je učitelj popraševal, kdo da je zadnji šel iz učilnice. Jankov sosed, Petrič Gabrijel, vstane, pa se tudi opravičuje, da ga on vendar ni ukradel, dasi tudi je mogoče, da ga je Janko v šoli pozabil.

Toda ves sum je vendar letel na Gabrijela, ker je on bil Jankov sosed, torej ga je lahko lažje ukradel kakor drugi, in tudi on je zadnji ostal v šoli, torej ga je najbrže on vzel, ker je bil sam in ga ni nihče opazoval. Gabrijel je sicer dokazoval na vse mogoče načine, da je nedolžen, ter se bitko jokaj, toda učitelj je bil že preveč razburjen vsled njegove navidezne deške nepoštenosti, da bi mu prizanesel. Obsodil ga je toraj,

da mora ta dan biti črez poldne zaprt in vrhu tega, kar je še hujše, da mora pred vsem razredom klečati s ploščico na prsih, na kateri je bilo zapisano: „tat“.

Ta dan je bil za-me najnemirnejši v vsem mojem življenju. Ko sem prišel domov, mi je bilo tako tesno pri srcu, da nisem vedel, kaj bi počel. Jesti nisem mogel ničesar. Mati so me popraševali vedno, kaj mi je, kar mi je pripravljalo še večje muke. Ko sem šel spat, nisem mogel dolgo zaspiti. Prevračal sem se po postelji, zaspiti pa le nisem mogel. Proti jutru sem šele nekoliko zaspal, pa še v spanju nisem bil brez straha. Črne, strašne pošasti so vedno lezle proti meni, stegovale svoje suhe, dolge roke proti meni, kakor bi me hotele zagrabit in s seboj potegniti. Potem sem videl zopet Petriča, objokanega, shujšanega, kako milo proti meni roke povzdiguje, proseč me, naj ga rešim sramote, v katero sem ga jaz pripravil. Potem mi je prišel pred oči sodni dan. Videl sem zopet Petriča, toda ne suhega, bledega, ampak v belo obleko opravljenega, častitljivega, vedrega, veselega obličja, ko ga je vabil Zveličar k sebi rekoč: „Pridi k meni, ker si trpel zavoljo drugih.“ Mene pa so pograbile mrzle roke hudobnih duhov, ne, mati so me prijeli z mrzlimi rokami, ko so me prišli buditi.

Ko sem se prebudil, so se mi mati kar začudili. Bil sem bled, upadel, preplašen, noge so se mi tresle od strahu.

„Kaj pa ti je, sin?“ me brižno vprašajo mati.

„Imel sem samo strašne sanje; drugega mi ni nič“, odgovorim žalostno, spomnivši se noža.

Vest mi od tega dne ni dala miru. Karkoli sem delal, mi je delo bilo polno nožev. Če sem pisal, se mi je gotovo zdelo, da je na papirju Jankov nož. Doma so me že vsi začeli čudno gledati, ko sem bil prej vedno tako vesel, sedaj pa na jedenkrat molčeč, otožen, zamišljen.

Nisem mogel več tako biti. Moje muke so postale vedno večje, nisem imel več nobenega veselega trenutka. Odločil sem se, in sicer za trdno, da pojdem k Janku, Petriču in gospodu učitelju, jim naznanim tata in jih prosim odpušcanja. Res, težka je bila ta pot! Po

šoli pokličem Janka in Petriča ter jima razodenem, da sem jaz nož ukradel, ter ju poprosim še odpuščenja. Čudno se spogledata. Petriču stopijo solze v oči in on pogleda Janka tako milo, kakor bi hotel reči: Glej, da sem nedolžen. Ko sta mi oba odpustila, mi je bilo, kakor bi se mi odvalil kamen od srca. Samo to me je še skrbelo, kaj poreče učitelj, naš dobri, blagi učitelj. Takoj drugo jutro sem šel tudi k njemu. Ko sem stopil k njegovi mizi, nisem mogel takoj govoriti, ko sem videl, kako prijazno je vprašal, kaj da hočem, mene, tata. Povedal sem mu vse ter ga prosil, da bi mi odpustil. On se je žalostno nasmehnil in dejal:

„Zakaj se nisi oglasil, ko sem vas popraševal, kdo da je nož ukradel?“

„Sram me je bilo“, rečem s povešenim očesom.

„Jaz ti odpustim, pa prosi tudi vse druge sošolce odpuščenja“, deje in mi dá znamenje z roko, naj odidem.

Jaz sem po zapovedi učiteljevi tudi prosil součence odpuščenja, in oni so mi odpustili. Tudi starišem sem vse povedal in dobil odpuščenje.

To je bila moja prva in zadnja tatvina.“

„Ta je bila res lepa“, reče Miha veselo.

„Že imam preprogo“, zavpije Mirko. „Imel sem jo v žepu.“

„Glej, da je nisem jaz ukradel“, deje Miha.

„Glejte, otroci, če kako reč izgubite, ne smete takoj dolžiti drugega, kakor Mirko Miho“, reče stari oče. „Za to ga moraš, Mirko, zdaj odpuščenja prositi.“

„Odpusti“, reče Mirko.

„Odpuščam“, deje Miha smehljajoč se.

In unuki so se naprej igrali, stari oče pa je sedel na klopi.

C.

Srčnost. 2

(K sliki.)

Na današnji sliki vidite mladega junaka mučenca, sv. Arkadija. Vsakega mučenca smemo po pravici imenovati junaka, ker za vero celó dati svoje življenje, to ni lahka reč, marveč zahteva junaškega poguma; a sv. Arkadiju se moramo še posebej čuditi, ker je moral pretrpeti nenavadno velike muke in bolečine. Le poslušajte in strmite!

Brezsrčni sodnik je ukazal, da ga morajo prav počasi umoriti, polagoma mu odrezati ali odsekati vse ude, kos za kosom: najprej prste, potem roke in ramena, nato prste na nogah, spodnji del in potlej zgornji del nog itd. Kri je tekla, da se je kar luža delala poleg njega. Lahko si mislite, kako je to bolelo in sklelo! Ljudje, ki so gledali toliko neusmiljenost, so se jokali; celo divjim vojakom, ki so ga morali trpinčiti, so prišle solze v oči. Toda svetnik je trpel vse krotko in potrpežljivo, celo radostno!

Ko je videl poleg sebe v krvi ležati razkosane ude, je rekel: „O blaženi udje, ki ste bili spoznani za vredne, da daste spričevanje njemu, ki vas je ustvaril! Ko ste se še držali mojega telesa, vas nisem tako ljubil, kakor vas poveljučujem sedaj, ko ste ločeni od trupa. Še malo časa bomo ločeni: kmalu vas bo nebeški Kralj vnovič sklenil z menoj, in skupno mu pojdemo naproti; tedaj se bo vaša umrljivost spremenila v neumrljivost. Odslej ste Kristusovi in tudi jaz čutim, da sem Kristusov!“

Sedaj svetnika položé še na hrbet ter ga prepara-
rajo in poberó še drob iz njega. Veselo se ozrè še proti nebu in izdihne svojo plemenito dušo. Kristijani pobožno zberó raztresene ude in jih pokopljejo s svetim trupom vred ter hvalijo Gospoda Jezusa Kristusa, ki daje svojim zvestim služabnikom toliko moč in srčnost.

Povejte mi sedaj, ko vidite toliko junaštvo, ali vas ne bode sram, ako nočete zvesto izpolnjevati teh malih in lahkih dolžnostij, katere se zahtevajo od vas!

Žalostna smrt mladega generala. 2

(Zapisal *Anton Zevnik*.)

Spomladansko solnce je sipalo svoje božajoče žarke po gozdovih, livadah, travnikih in njivah, gredo in oživiljalo zelenečo naravo, da je vse bujno poganjalo, cveto in rastlo. Drobne ptičice, katerih ni umoril zimski mraz in katere so srečno priplule iz južnih toplih krajev, čivkale in prepevale so hvalo večnemu in dobremu Stvarniku, da jim je podaril in ohranil življenje, kmetovalci so pridno obdelovali polja, tam po pašnikih pa so skakali, ukali in igrali kratkočasne igre veseli pastirji. Nekateri so se gugali na gugalnici, katero so privezali in obesili na močno vejo visokega jagneda, nekateri so se kamenčkali, drugi so bili svinjko, tretji so pa pazili na belke, sivke in roške, da niso uhajale na njive. Ko se je proti poldnevu živinica napasla, opustili so igre in segnali čredo skupaj in jo tirali na vodo.

Mimo pašnika je valila valove in valčke mogočna Sava. Nekaj dnij je deževalo po malem in odmerjena ji struga postajala ji je pretesna — razlila se je čez svoje navadne bregove. Ob takem vremenu pa vidiš plav za plavom jadrati proti Hrvaški. Ti plavi prihajajo s Savinje. Tam trdno zvežejo močne, dolge hlode, nanje naložé deská različne debelosti, širokosti in dolgosti, na oba konca pritrdijo po jedno krmilo, s katerima vodita dva moža „ladijo“ po sredini reke.

Ko dospejo pastirji z živino do Save, naženejo jo v vodo, da se očisti, napije in navžije dobrodejnega hladu. Mej tem ko brodijo kravice, volički in junčki po obrežni plitvini, zabavljajo in nagajajo pastirji mimo se vozečim plavcem, vpijejo in kričé vsi vprek:

„Gumplaj *), Joža, gumplaj!“

„Joža, ali boš šel todi gori, koder greš doli?“

„Gumplaj, Joža, gumplaj!“

*) Gumpljam, ati: beseda je razširjena in znana na Čatežu ob Savi in znači: s krmilom po vodi pljuscati. Drugodi najbrže ni v navadi. „Joža“ — seveda zaničljivo — imenujejo mladi porodneži vsakega plavca.

Posebno zgovoren in jezičen je Potokarjev Stanko v belih konopljenih hlačah in v ravno taki srajci pa v zelenem klobuku, ki je imel na vrhu velikansko luknjo. Iz nje je kukal šop las — kakor vrabiči iz gnezda — pa četrť metra dolgo pero.

Stanko je zapovednik.

„Fantje“, velevala, „jaz sem vaš general. Polde, France, Janez, Lojze — v vrsto!“

In razpostavi drugega poleg drugega v razdalji dveh metrov.

„Naredite frače!“ zapoveduje dalje.

Naglo privežejo na konce bičev drobne kamenčke.

„Ko rečem: tri, ustrelite!“

In komandira: „Ena — dve — tri!“

Biči glasno počijo in kamenčki frče po zraku. mimo ušes plavcev z visokim ži-i-i-i-nk in padajo v deročo Savo z zamolklimi: čof, čof, čof...

„Paglavci“, kara jih razjarjen plavec, „ali vas tako učijo v šoli?! Čakajte —“ in vzame kos lesa ter ga nasloni na ramo kot puško, — „postrelim vas kot vrabiče!“

Dečki se poredno zakrohotaajo in kričé za njim:

„Gumpljaj, Joža, gumpljaj!“

„Joža, ali boš šel todi gori, koder greš doli?“

Stanko zopet stopi pred svojo bojno četo:

„Nabijte puške, zdaj bomo mi streljali!“

In zopet zažvižgajo kamenite kroglice visoko po zraku.

„Dobro, vojaki“, pohvali „general“ Stanko svoje junake, razkorači se široko, dene odprto pest pred usta in kakor skozi cev vpije „Joži“, ki se mimo pelje:

„Joža, ali imate pri vas tudi lesene puške? Streljaj, strelja-a-aj! Gumpljaj, gumplja-a-aj!“

Nabije sam svojo puško in počí.

V velikanskem polkrogu žvižga ne baš majhni kamen in prifrči na čelo krepkega plavca, ki se malo-dane zvrne v penečo se Savo.

Silno se razljuti ranjeni mož, seže v žep in — ustrelí...

Stanku se zvrťi v glavi, kakor da se je zemlja prevrgla, otožno zajéči in pade na peščena tla... To-

variši prebledé, skočijo k njemu — Bog moj! — iz mladih Stankovih prsij curlja rudeča kri, kaplja in teče po beli srajci na prod... iz ust mu silijo pene... Z mrtvimi očmi še jedenkrat genljivo-milo pogleda svoje sopastirje, zgane še jedenkrat drobni ročici, kakor da jim kliče zadnji pozdrav v slovo, še jedenkrat vstrepeta po celem telescu, potem zapre oči in — izdahne. In Stanko, ki je z vsakim giblajem kazal živahnost, ta Stanko leži sedaj miren, brez življenja, mrtev. — Mož, meneč, da iz samokresa ustrelí v zrak in samo poplaši nevkrótljive hudobneže, zadel je mlade prsi in končal bitje v najnežnejši pomladi...

Pastirji se razkropé kakor drobne ptice, če prileti mej nje divji jastreb, izženó govedo iz vode in hité proti domu. Tresejo se kot se trese tanka šibica na deroči vodi, nihče ne pogleda nikomur v obraz, tiho kot nemi in gluhi stopajo za živino.

Oj, to je bila žalost v Potokarjevi hiši! Jediní sinek, jedino njih upanje — je ležal na mrtvaškem odru in čakal, da ga položé za vedno v hladni grob. Ubogo srce Stankove matere!

Tretji dan v jutro ga pa ponesó štirje fantje na pokopališče... Bilo je lepo, prijazno, milo jutro, — ali žalostno za Stankove roditelje in tovariše...

Ko duhovni gospod z majhno lopatico vržejo košček prsti v grob in izgovorijo: „Vzemi zemlja, kar je tvojega, naj vsprejme Kristus, kar je Njegovega“, zaropotajo grude po krsti...

Materi je pokalo srcé žalosti, mladina je glasno ihtela in plakala...

Še: „Oče naš za ranjkega —“ in njiva žalosti se počasi in počasi izprazne, ostane le Stanko sam, čisto sam...

* * *

Rajska pomlad ni izpremenila svojega cvetočega lica, v naravi se je vse še nadalje gibalo in zibalo — samo na pašniku tam ob Savi je bilo tiho, mrtvo. Gugalnica je počivala privezana za deblo, svinjko je že obraščala zelena trava — pastirje so pa mirno sedevali in žalovali za svojim „generalom“.

J u t r o.

Kokot kliče: kukurí,
 Jutro bo in ni zobi!
 Breza muče: mu, mu, mu,
 Telek mi ne dá miru!
 Volek pravi: bov, bov, bov,
 Prazen gleda jarem nov!
 Konj razgeče: i-haha,
 Ovsá ni, in ne sena!
 Muca toži: dr-drmav,
 Moj želodček ni mi zdrav!
 Zvonček se z goré oglašá,
 Naglo vstane dekla naša,
 Hitro, ročno se obleče
 In na delo urno teče;
 Suhíh brž polen poišče,
 Vkup jih dene na ognjišče,
 In rokave si zaviha,
 Pridno kuri, v ogenj piha,
 Dim polena že poljublja,
 Zasvetli že žar se zublja,

Plešejo nad ognjem iskre,
 Zdaj pristavi dekla piskre.
 Žita v pehar si nagrabi,
 Kur pred vrati ne pozabi;
 V hlev k živinici odide,
 Tam namolze tri golide.
 Tele, Breza, volek muka,
 Urno dekla se zasuka,
 Ker se niso še napasli,
 Navali sena jim v jasli;
 Tudi konjcu ihaha
 Navalila je sená.
 Ko je sita vsa živina,
 V hiši zbere se družina
 Sedemo krog mize složno,
 Z mamó molimo pobožno,
 V skledico dobimo mleka,
 Saj nobeden ni brez teka;
 Zraven tudi, kar je prav,
 Srka mleko muca „mjav“.

Vnéslav.

O r i b i c i.

(Basen.)

V morju je ribica plavala,
 Zrla pod sinje nebo,
 Kjer kot oblak poletavala
 Utva je bela nad njo.

Pa si koj ribica dela je:
 „Kaj, če poskusiš i ti?“
 Š tem se s vso silo popela je
 In oj — več v vodi je ni...

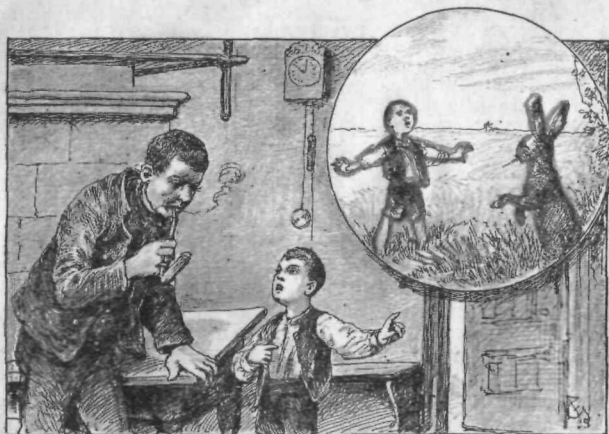
Radostno z mokrimi krili zdaj
 Sili in sili naprej,
 Da preleti za hípec vsaj,
 Kar je le zrla doslej.

Ko pa se tu je vzdigavala,
 Šine kot blisek neba
 Utva, ki v zraku je plavala,
 Ter jo zagrabi, skosa...

Ribice plahe zbežale so,
 Ko so zagledale to,
 „Vender“, tako vse dejale so,
 „Dobro je tu pod vodo...“

Lucijan.

43. Obá junaka!

Andante.

P. Angelik Hribar.

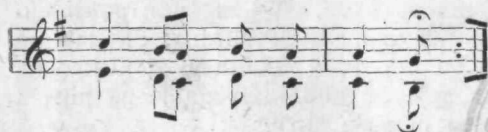
1. Ka - kó si spé-han, bled in plah! Kaj ti je
2. Ru - de - če ja - go - de sem bral, Kar se pri-
3. „U - še - sa dolga!“ „Dà, ta - kó!“ „O - či de-
4. O - ba ju - na - ka; hajd, na - zaj! Jaz pravim,

1. Ton - če?	"O - če,	strah!	"Kje pa si
2. ka - že	mi	ži - val;	Ru - ja - va
3. be - le?	"Pa	ka - ko!	Jaz gle - dam,
4. med - ved	bil	je, kaj?	Da, dol - go-

1. bil, o - trok, go - vò - ri! " Tam, ve - ste.
2. zgo - raj, spo - daj be - la. Pa ka - kor
3. kar po - ki - ma z gla - vo, Pa sko - či.
4. u - hi in ru - ja - vi. Ki se mu

1. v Hudem bre - gu gô - ri.
2. člo - vek je se - de - la.
3. Nad te? Ne, v go - šča - vo.
4. tu - di za - jec pra - vi! "

Jož. Stritar.

Vsikdar, povsodi!

Vsikdar povsodi,
Dete kjer hodi,
V hiši, na poti
Ali v samoti,
Preč od skrbeče
Mame ljubeče:
Angelj ob desni
Peva mu pesni;
Boža mu čelo,
Pravi veselo:
Detece čedno
S tabo sem vedno,
Ko si ti z mamo

Ko si ti samo,
Spremljam ob roci
Tja te po loci;
Rože duhteče,
Bele, rudeče,
Rožice modre,
Vijem ti v kodre:
Tja po stezici
Tja po brvici,
Vodim ti nogo,
Dete ubogo,
Da ne omahneš,
Dušice izdahneš!

Vnésar.

Vsak ni za vse. 2

Bila je velika vročina. Nekaki kmetje so šli k reki, da bi se kopali. Kar zagleda jeden v vodi raka, pa se začne križati in kričati: „Bratje, hodite sem in pogledjte neko živalico, kakoršne še ni svet videl.“ Vsi se nagrnejo okrog in se začno prepirati, kako se zove, češ: „Noge ima, a skakalec ni; kljun ima, a ptica ni; i sedlo ima, a podobna ni ne oslu, ne konju; brke ima ko mačka, a mačka le ni.“ V tem čudu pokličejo najstarejšega in najpametnejšega vaščana, da bi jim povedal, kaj je. A on jim reče: „Skakalec ni, ni krojač, ni ptič, ne mačka, temveč nekaj živega je pa pije, a kako se zove, to pa ni naša skrb.“

J. Kovec.

Zastavica.

(Priobčil Cid Em Nafr.)

Héjsa, juhéjsa, kako je vesel!
Vriskal bi v jednomer, ukal in pel;
Moško korakal bi rad, — a zaman!
Prva dva, glej, ga zanašata v stran.

Tretji na strmi pečini vladar
Vetru klubuje, mu kos ni vihar,
Rešil še vedno si svojo je čast,
Dasi vanj butala vojna je strast.

Spodaj pod njim pa celota leži,
V nji pa vse polno veselih ljudi;
Sladki sad spravljajo, pevajo vmes
Slavo Bogu za darí iz nebes.

(Odgonetke in imena rešilcev v prih. listu.)

Odgonetka uganke v 8. številki:

Danica — Anica.

Prav so uganili: Gomilšek Antonija, učenka II. letnika višje dekliske šole v Ljubljani; Kaliger Eleonora, Hedviga, Emilija, Justina in Mimica, nadučiteljve hčerke v sv. Križu pri Kostanjevici; Čulk Jan., Baš Fr., Šporn Fr., Prislan Fr., Rojnik Jož., učenci II. razr. v Braslovčah; Druškovič Andr., drugošolec v Ljubljani; Potočnik Mih., odvet uradnik v gornji Radgoni; Dogša Rudolf, Lončarič Jak. Unger Albin, učenci v Središču; Slamberger Anton, gimnazijec, Inka in Nuša, učenci v Kranju; Goriup Ivan, učenec v pripravnici na Proseku.